

Expunere de motive

Secțiunea 1 Titlul actului normativ

Lege pentru modificarea și completarea art. 19 alin. (3) din Legea contabilității nr. 82/1991, art. 67, art. 117², art. 272¹ și art. 272 alin. 1 lit. b și lit. c din Legea nr. 31/1990 privind societățile și art. 31 și art. 113 din Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției.

Titlul proiectului de act normativ:

„Lege privind modificarea și completarea art. 19 alin. (3) din Legea contabilității nr. 82/1991, art. 67, art. 117², art. 272¹ și art. 272 alin. 1 lit. b și lit. c din Legea nr. 31/1990 privind societățile și art. 31 și art. 113 din Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției”.

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale:

Problematica repartizării profitului și a distribuirii de dividende, inclusiv la societățile listate, în sistemul juridic românesc, rămâne încă restrictivă și într-un anume fel neclară în ceea ce privește definiția juridică a dividendului, în condițiile în care Legea nr. 31/1990 nu oferă interpretului un text clar și neechivoc deși a suferit numeroase modificări de la data adoptării ei și până în prezent.

Cu toate acestea, prin introducerea naturii dividendului în categoria fructelor civile potrivit art. 548 alin. 4 din Codul civil, în prezent dividendele sunt incluse în categoria veniturilor periodice prin însăși natura lor, putând fi repartizate parțial în mod anticipat.

Scopul constituirii unei societăți profesioniste sau, după caz, a societății cooperative este acela de a obține profit.

Asociatul sau după caz, asociații societății, în calitatea lor de creditori ai acestor entități juridice, au dreptul de a încasa dividende, exercitându-și în acest fel unul din drepturile principale patrimoniale rezultate din activitățile societare. Acest drept principal al asociaților îl reprezintă distribuirea dividendelor din profitul înregistrat de societate.

Având în vedere necesitatea îmbunătățirii cadrului legislativ la propunerea unui număr important de întreprinzători, se propune o modificare legislativă care să permită repartizarea unei cote de 1/2 din profitul realizat trimestrial sub formă de dividende în cursul exercițiului financiar.

Această măsură va duce la încasări din impozitul pe dividende în cursul anului fiscal și va da posibilitatea întreprinzătorului de a beneficia de rezultatul muncii prestate pe parcursul anului fiscal.

În acest mod legislația se armonizează și cu alte categorii de realizatori de venituri care beneficiază de veniturile înregistrate în cursul anului fiscal (PFA, PFI, etc.), dar și cu prevederile Codului civil care la art. 548 alin. (4) definește ”fructele civile” ca fiind ”veniturile rezultate din folosirea bunului de către o altă persoană în virtutea unui act juridic, precum chiriile, arenzile, dobânzile, venitul rentelor și dividendele”, acest tip de venit fiind unul periodic prin însăși natura sa.

Conform art. 67 alin. (1) din Legea societăților, dividendul reprezintă cota-parte din profit ce îi revine fiecărui acționar.

A doua Directivă 77/91/CEE a Consiliului din 13 decembrie 1976 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților comerciale în statele membre, în înțelesul articolului 65 (ex-articolul 58) din Tratatul privind Uniunea Europeană și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene, pentru protejarea intereselor asociaților sau terților, în ceea ce privește constituirea societăților comerciale pe acțiuni și menținerea și modificarea capitalului acestora, stabilește cerințele pentru diverse măsuri referitoare la capital pe care aceste societăți le adoptă.

Obiectivele rezultate în urma modificărilor legislative propuse, urmăresc să permită protejarea, în mod satisfăcător, a intereselor creditorilor și acționarilor unei societăți profesionale, indiferent de tipul de constituire. Aceste obiective sunt prioritare, fiind necesar să se instituie reguli clare și permissive privind repartizarea profitului și la intervale mai mici de timp pentru stimularea creșterii economice și pentru simplificarea procedurilor de repartizare trimestrială a profitului între asociați cu obligația de a regulariza situația financiară anuală cu privire la profitul distribuit în timpul anului.

Motivul acestei propuneri vine totodată și din întrebarea firească, care este interesul legiuitorului de a nu permite distribuția anticipată a unei cote a profitului sub formă de dividend? Care este motivația interdicției de a distribui dividende pe parcursul anului fiscal? Considerăm că trebuie ca statul și întreprinzătorul să aibă drepturi egale asta înseamnă că atunci când statul se îndestulează din muncă întreprinzătorului (prin plata impozitelor) și acesta trebuie să aibă la rândul său, dreptul repartizării în același timp a unei cote din profit.

Legea prevede sancțiuni pentru întreprinzătorul care îndrăznește să ia bani din societate, cu titlu de avans, această este nici mai mult, nici mai puțin decât închisoarea! Asta înseamnă că simplul fapt de a îndrăzni să iei mai devreme ce îți se cuvine, te poate transforma în infractor și poți ajunge la închisoare! Prin definiție, infracțiuni sunt acele fapte care prezintă pericol social. Nu pot să înțeleg care este pericolul social al unei astfel de fapte.

De asemenea, dacă același antreprenor ar fi ales să nu își constituie o societate, ci să își desfășoare activitatea ca persoană fizică autorizată, problema ar fi dispărut, ar fi putut să își folosească profitul după bunul plac. Consider că astfel, legea ține cont de formă juridică și nu de conținutul economic. Mai mult decât atât, permiterea plății dividendelor în avans ar aduce câștiguri și pentru bugetul statului, pentru că plata dividendelor în avans ar aduce la buget și plata impozitului pe dividende, și tot în avans.

2. Schimbări preconizate

Proiectul de lege realizează, în primul rând, o claritate a dispozițiilor privitoare la operațiunile de distribuire a profitului realizat de societăți în timpul anului, actualmente distribuția dividendelor fiind efectuată după aprobarea situațiilor financiare anuale, iar procedura nu este prevăzută în mod clar și neechivoc, fiind inclusă în texte de lege separate, unele dintre ele contradictorii sau cu conținut normativ similar ori chiar identic.

Așadar, adoptarea acestui proiect de lege simplifică și sistematizează cadrul legal în această materie, venind astfel în sprijinul mediului de afaceri, care va beneficia de un instrument normativ cuprinzător și suplu cu privire la distribuția dividendelor și în timpul anului, urmând ca regularizarea profitului să se efectueze la finalul anului, prin situațiile financiare anuale.

Drept consecință, vor fi modificate și/sau completate, urmare integrării în acest proiect a prevederilor legale adaptate noului mecanism de control al înregistrării, următoarele acte normative:

- Legea nr. 82/1991 a contabilității;
- Legea nr. 31/1990 privind societățile;
- Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției.

Secțiunea a 3-a

Propunerile de modificare, respectiv de completare a actelor normative menționate la Secțiunea a 2-a, pct. 2 "Schimbări preconizate"

TITLUL I. Modificarea și completarea Legii nr. 82/1991 a contabilității

Articolul I. Legea nr. nr. 82/1991 a contabilității, se modifică după cum urmează:

1.1. La articolul 19, alineatele 3 va avea următorul cuprins:

"Art. 19

- (3) Repartizarea profitului se înregistrează în contabilitate pe destinații, trimestrial și după aprobarea situațiilor financiare anuale".

TITLUL II. Modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 a societăților

Articolul II. Legea nr. 31/1990 a societăților, se modifică și se completează după cum urmează:

2.1. Art. 67 alineat 2 va avea următorul cuprins:

"(2) Dividendele se distribuie asociaților proporțional cu cota de participare la capitalul social vărsat, trimestrial și anual, după regulizarea efectuată prin situațiile financiare anuale, dacă prin actul constitutiv nu se prevede altfel. Acestea se pot plăti trimestrial, în termenii stabiliți de adunarea generală a asociaților sau, după caz, stabilit prin legile speciale, regularizarea diferențelor rezultate din distribuirea dividendelor în timpul anului fiscal urmând să se facă prin situațiile financiare anuale. Plata diferențelor rezultate din regularizare trebuie să se facă în termen de maxim 6 luni de la data aprobării situației financiare anuale aferente exercițiului financiar încheiat. În caz contrar, societatea datorează, după acest termen, dobândă penalizatoare calculată conform art. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, aprobată prin Legea nr. 43/2012, dacă prin actul constitutiv sau prin hotărârea adunării generale a acționarilor care a aprobat situația financiară aferentă exercițiului financiar încheiat nu s-a stabilit o dobândă mai mare.

2.2. După alineatul 2 al articolului 67 se introd alineatele 2¹ și 2², având următorul cuprins:

Art. 67 alin. 2¹). "În cazul distribuiri parțiale a dividendelor între asociați, în cursul anului financiar, situația financiară anuală va evidenția dividendele atribuite parțial și va regulariza totodată, diferențele rezultate, în mod corespunzător".

Art. 67 alin. 2²). "În cazul în care asociații datorează restituiri de dividende, în urma regularizării operate în situațiile finale anuale, acestea se vor achita societății în termen de 6 luni de la data aprobării situației financiare anuale. În caz contrar, asociații datorează, după acest termen, dobândă penalizatoare calculată conform art. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 13/2011

privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, aprobată prin Legea nr. 43/2012, dacă prin actul constitutiv sau prin hotărârea adunării generale a acționarilor care a aprobat situația financiară aferentă exercițiului financiar încheiat nu s-a stabilit o dobândă mai mare”.

2.3. Art. 67 alineat 4 va avea următorul cuprins:

”(4) Dividendele plătite contrar dispozițiilor alin. (2), (2¹), (2²) și (3) se restituie, dacă societatea dovedește că asociații au cunoscut neregularitatea distribuirii sau, în împrejurările existente, trebuiau să o cunoască.

2.4. Art. 117² alineat 1 va avea următorul cuprins:

”(1) Situațiile financiare anuale, raportul anual al consiliului de administrație, respectiv raportul directoratului și cel al consiliului de supraveghere, precum și propunerea cu privire la distribuirea de dividende și situația privind dividendele distribuite parțial în cursul anului fiscal, se pun la dispoziția acționarilor la sediul societății, de la data convocării adunării generale. La cerere, acționarilor li se vor elibera copii de pe aceste documente. Sumele percepute pentru eliberarea de copii nu pot depăși costurile administrative implicate de furnizarea acestora”.

2.5. Art. 272 alineat (1) litera b) și litera c) se abrogă.

2.6. Art. 272¹ litera (b) va avea următorul cuprins:

”b) încasează sau plătește dividende, sub orice formă, din profituri fictive”.

TITLUL III. Modificarea și completarea Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției

Articolul III. Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, se modifică după cum urmează:

3.1. Art. 31 litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

”d) să primească dividende din profitul realizat trimestrial și respectiv anual, proporțional cu participarea la capitalul social”.

3.2. Art. 113 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă, fapta administratorului, a președintelui societății cooperative ori a directorului executiv care:

a). se împrumută prin act sub semnătură privată, direct sau printr-o persoană interpusă, de la societatea cooperativă pe care o administrează;

b). încasează sau plătește dividende, sub orice formă, din beneficii fictive”.

Secțiunea a 4-a

Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1. Impactul macroeconomic

Proiectul va avea o un impact pozitiv din perspectivă macroeconomică, urmare a influenței pozitive directe asupra mediului de afaceri și mai ales a stimulării obținerii de profit în mod curent și a creșterii economice generale.

2. Impactul asupra mediului afaceri

Controlul administrativ trimestrial asupra profitului societar, simplificarea procedurilor de repartizare a profitului și instituirea unor reguli clare și permissive privind repartizarea profitului și la intervale mai mici de timp, este de natură să stimuleze creșterea economică și să contribuie totodată la stimularea inițiativei comerciale și la derularea în mod corespunzător a activității operatorilor economici.

3. Impactul social

Proiectul de act normativ nu are astfel de implicații.

4. Impactul asupra mediului

Proiectul de act normativ nu are astfel de implicații.

Secțiunea a 5-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani), va fi unul pozitiv.

Odată cu distribuirea trimestrială a unei cote din profitul societar sub forma dividendelor cuvenite asociațiilor, se vor vărsa tot trimestrial și impozitele aferente la bugetul general consolidat astfel încât se vor crea disponibilități bănești și rezerve bugetare în timpul anului fiscal iar odată cu regularizarea contului de profit prin depunerea situațiilor financiare anuale, contribuabilii vor vărsa diferențele de impozit/contribuții rezultate la bugetul general consolidat astfel încât impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani), va fi unul pozitiv.

Secțiunea a 6-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

Proiectul de lege abrogă sau modifică o serie de acte normative, enumerate în cadrul Secțiunii nr.2, „Schimbări preconizate”.

După adoptarea proiectului de lege va fi necesară modificarea unor norme secundare, precum și emiterea unor noi acte secundare noi, respectiv:

Se impune modificarea pct. 421 din OMFP nr. 1802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate și a OMFP nr. 881/2012.

Se impune modificarea OPANAF nr. 587/2016 aplicarea de către societatile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

Se impune emiterea unor noi norme metodologice pentru declararea, repartizarea parțială a profitului societar între asociați, trimestrial, în timpul anului și a metodologiei prin care se calculează, respectiv se reține în momentul plății venitului care se declară și se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-a plătit venitul.

Regularizarea cu privire la repartizarea profitului societar și a diferențelor rezultate de impozit se va face prin situațiile anuale depuse de societăți.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Proiectul preia din actele normative enumerate la Secțiunea a 2-a "Schimbări preconizate", dispozițiile prin care au fost transpuse în Codul civil, directivele comunitare în domeniul societăților comerciale, respectiv libertatea statului de a simplifica procedura de distribuire a dividendelor și de a stimula piața de capital precum și de a adopta măsuri menite să protejeze interesele asociațiilor sau terților.

La adoptarea prezentului proiect de act normativ au fost avute în vedere prevederile Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene, protecția acționarilor și a creditorilor în temeiul celei de-a treia și al celei de-a șasea Directive în materie de drept al societăților comerciale, Directiva 2006/68/CE de modificare a celei de-a doua directive care a modernizat normele privind protecția creditorilor aplicabile în cazul unei reduceri a capitalului, prevederile celei de a doua Directive nr. 77/91/CEE a Consiliului din 13 decembrie 1976 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților comerciale în statele membre, în înțelesul articolului 65 (ex-articolul 58) din Tratatul privind Uniunea Europeană și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene, pentru protejarea intereselor asociațiilor sau terților, în ceea ce privește constituirea societăților comerciale pe acțiuni și menținerea și modificarea capitalului acestora, care stabilește cerințele pentru diverse măsuri referitoare la capital pe care aceste societăți le adoptă, precum și prevederile legislației fiscale în domeniu.

Propunerile de modificare legislativă prezente nu contravin legislației naționale și/sau europene și sunt menite să revigoreze mediul de afaceri.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Nu este cazul.

4. Evaluarea conformității

Nu este cazul, întrucât nu se transpun dispoziții comunitare noi, ci se preiau îndrumări legislative din prevederile legale în vigoare prin care au fost transpuse prevederi comunitare în domeniul societăților comerciale și a stimulării mediului de afaceri.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Nu este cazul, prezenta inițiativă fiind rezultatul consultării mediului de afaceri, singurul vizat de modificările legislative propuse.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea

Sunt necesare următoarele avize:

Consiliul Legislativ, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat, Ministerul Finanțelor Publice, Departamentul pentru Afaceri Europene, Consiliul Economic și Social.

Secțiunea a 8-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ

Proiectul de act normativ trebuie supus dezbaterii publice, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 9-a

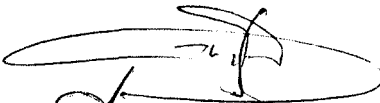

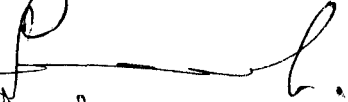

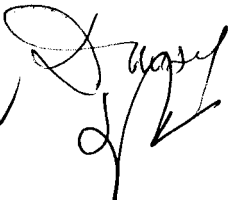
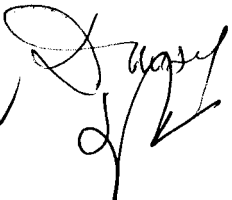
Măsuri de implementare

În plan legislativ, măsurile de implementare se vor realiza în doi pași:

1. Primul pas constă în modificarea legilor menționate, potrivit propunerilor din Secțiunea a 3-a.
2. Cel de-al doilea pas constă în modificarea actelor normative adiacente, potrivit propunerilor din Secțiunea a 6-a.

Anexez altăturat Anexa cuprinzând textul actual al actelor normative propuse spre modificare.

Pentru motivele mai sus expuse, a fost elaborat prezentul proiect de lege pe care, dacă sunteți de acord cu soluțiile legislative propuse pe baza consultării mediului de afaceri, vă rugăm să-l aprobați.

Inițiatori: VIȘAN GEORGHE GABRIEL 
LAZĂR ȘERIIȚ 
PĂUN MIHAILA SEBASTIAN V. 
BOBRIȚĂ IONELA VIORELA 
PALE DĂNUȚ 
ROMAȘCANO LUCIAN 

ANEXA

cuprinzând textul actual (în vigoare) al actelor normative propuse spre modificare

Legea nr. nr. 82/1991 a contabilității,

”Art. 19 alin. 3

- (3) Repartizarea profitului se înregistrează în contabilitate pe destinații, după aprobarea situațiilor financiare anuale.”.

Legea nr. 31/1990 a societăților,

Art. 67 alineat 2:

”(2) Dividendele se distribuie asociaților proporțional cu cota de participare la capitalul social vărsat, dacă prin actul constitutiv nu se prevede altfel. Acestea se plătesc în termenul stabilit de adunarea generală a asociaților sau, după caz, stabilit prin legile speciale, dar nu mai târziu de 6 luni de la data aprobării situației financiare anuale aferente exercițiului financiar încheiat. În caz contrar, societatea datorează, după acest termen, dobândă penalizatoare calculată conform art. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, aprobată prin Legea nr. 43/2012, dacă prin actul constitutiv sau prin hotărârea adunării generale a acționarilor care a aprobat situația financiară aferentă exercițiului financiar încheiat nu s-a stabilit o dobândă mai mare”.

Art. 67 alineat 4:

”(4) Dividendele plătite contrar dispozițiilor alin. (2) și (3) se restituie, dacă societatea dovedește că asociații au cunoscut neregularitatea distribuirii sau, în împrejurările existente, trebuiau să o cunoască”.

Art. 117² alineat 1:

”(1) Situațiile financiare anuale, raportul anual al consiliului de administrație, respectiv raportul directoratului și cel al consiliului de supraveghere, precum și propunerea cu privire la distribuirea de dividende se pun la dispoziția acționarilor la sediul societății, de la data convocării adunării generale. La cerere, acționarilor li se vor elibera copii după pe aceste documente. Sumele percepute pentru eliberarea de copii nu pot depăși costurile administrative implicate de furnizarea acestora”.

Art. 272 alineat (1) litera b) și litera c)

”b) folosește, cu rea-credință, bunuri sau creditul de care se bucură societatea, într-un scop contrar intereselor acesteia sau în folosul lui propriu ori pentru a favoriza o altă societate în care are interese direct sau indirect;

c) se împrumută, sub orice formă, direct sau printr-o persoană interpusă, de la societatea pe care o administrează, de la o societate controlată de aceasta ori de la o societate care controlează societatea pe care el o administrează, suma împrumutată fiind superioară limitei prevăzute la art. 144⁴ alin. (3) lit. a), sau face ca una dintre aceste societăți să îi acorde vreo garanție pentru datorii proprii”.

Art. 272¹ litera (b) va avea următorul cuprins:

”b) încasează sau plătește dividende, sub orice formă, din profituri fictive ori care nu puteau fi distribuite, în lipsa situației financiare anuale sau contrar celor rezultate din aceasta”.

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției:

Art. 31 litera d):

”ART. 31 Membrii cooperatori au următoarele drepturi: (...)

d) să primească dividende din profitul anual, proporțional cu participarea la capitalul social”.

Art. 113:

”ART. 113

Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă fapta administratorului, a președintelui societății cooperative ori a directorului executiv care:

a) folosește cu rea-credință bunurile sau creditul de care se bucură societatea cooperativă, într-un scop contrar intereselor acesteia ori în folosul propriu sau pentru a favoriza o altă societate cooperativă ori societate în care are interese direct sau indirect;

b) se împrumută sub orice formă, direct sau printr-o persoană interpusă, de la societatea cooperativă pe care o administrează;

c) încasează sau plătește dividende, sub orice formă, din beneficii fictive ori care nu puteau fi distribuite, în lipsa situației financiare anuale sau contrar celor rezultate din aceasta”.

Initiator,

SORIN LAZAR NEPOJAT PSD

IOBRIȚĂ IONELA VIORELA

PĂLĂU MIRELA SEBASTIAN V.

VIVAN GEORGE GABRIEL

OLIVIERU MARCEL

FURDUNA MIRCEA

SIMONIS ALFRED

PĂLE DĂNUȚ

ROMASCANU MARIAN

SKIRNEA

LILIANA

